

Van: N.J. van Dijk

Verzonden: maandag 1 november 2021 12:09

Aan: Raadsleden Arnhem <raadsleden@arnhem.nl>

CC: Fractievoolgers Arnhem <fractievoolgers@arnhem.nl>; griffie <griffie@arnhem.nl>

Onderwerp: Aanvulling inzake BB-toeslagaffaire

Geachte Raadsleden van de gemeente Arnhem,

In deze email wil ik reageren op ontwikkelingen rond de door mij aan de Raad gemelde BB-toeslagaffaire.

Media-aandacht

In de Gelderlander van afgelopen zaterdag is uitgebreid verslag gedaan over de BB-toeslagaffaire waarbij ook een gedupeerde, Savi is geïnterviewd. Met name dit interview heeft op de sociale media veel, soms negatieve, reacties opgewekt. Met respect voor de privacy van Savi, wil ik daar een korte reactie opgeven:

De gemeente Arnhem hanteert een streng toelatingsbeleid om voor Bijstand in aanmerking te komen. Als gevolg van zijn aandoeningen en daaruit voortkomende beperkingen is bij Savi vastgesteld, dat hij op dit moment niet over arbeidsvermogen beschikt. Savi is samen met zijn behandelaars en begeleiders, binnen zijn mogelijkheden, hard aan het werk om een stabiele situatie te creëren zodat hij hopelijk zijn opleiding kan afmaken. Gedurende deze periode is de financiële ondersteuning vanuit de gemeente Arnhem noodzakelijk om te voorzien in de kosten van levensonderhoud. Opmerkingen waarom Savi niet gaat werken, alsook verwijten jegens zijn ouders, zijn aldus totaal misplaatst.

Daarnaast wil ik aandacht vragen voor het volgende: Er wordt, terecht vind ik, de vraag gesteld waarom de begeleiding niet voor Savi in de bres is gesprongen. Dat kan mijn inziens de begeleiders echter niet kwalijk genomen worden. Dat zijn immers geen juristen die alle ins- en outs van de landelijke wetgevingen en bijbehorende jurisprudentie kennen. Bovendien ontbreekt vaak de kennis over alle gemeentelijke regelingen bij de begeleiders en zijn er maar een beperkt aantal uren per cliënt beschikbaar. Gevolg hiervan is dat veel (jongmeerderjarige) bijstandsgerechtigden niet krijgen waar ze recht op hebben en daardoor onnodig in de financiële problemen geraken. Dat geldt overigens niet alleen voor de BB-toeslag, maar ook voor de andere bijzondere bijstandsregelingen van de gemeente Arnhem. Graag zou ik op een later moment, nadat voor BB-toeslagaffaire een herstelactie is opgezet, hierover met de Raad van gedachten willen wisselen en een mogelijke oplossingsrichting willen voorleggen.

Juridische vragen

Door enkele individuele Raadsleden zijn mij een paar juridische vragen gesteld waarvan het antwoord voor alle Raadsleden van belang is:

1. *Waarop is de stelling gebaseerd dat het handelen van de gemeente Arnhem als een **onrechtmatig overheidsdaad** kan worden geclassificeerd?*

De wet geeft drie redenen waarop een daad als onrechtmatig kan worden aangemerkt:

1.1 Een inbreuk op een recht;

Hiervan is sprake als aan een jongmeerderjarige in strijd met [artikel 12 van de participatiewet](#) geen of te weinig bijzondere bijstand wordt toegekend door de gemeente terwijl de noodzakelijke kosten voor het bestaan hoger zijn dan de [jongerennorm](#) en ouders

niet of onvoldoende hierin kunnen bijdragen.

1.2 Of een doen of nalaten in strijd met een wettelijke plicht;

a. Blijkens de uitleg van artikel 12 Pw in de vaste jurisprudentie van de CRvB in haar uitspraken van 27 juni 2000 en 24 juli 2012 (Zie "Juridisch Kader") handelt de gemeente nalatig door de wettelijke plicht, om onderzoek te verrichten naar de noodzakelijke kosten van het bestaan, niet na te komen. Dit nalatig handelen door de gemeente Arnhem bij BB-toeslagaanvragen is overigens, in weerwil van wat wethouder Paping stelt, namelijk dat er sprake zou zijn van maatwerk, tot op de dag van vandaag aan de orde, ondanks de verhoging van de BB-toeslag.

b. Blijkens de vaste jurisprudentie van de CRvB in haar uitspraak van 27 juni 2000 is het stellen van de hoogte BB-toeslag op een vast bedrag, zonder rekening te houden met de individuele situatie, onjuist. Zelfs als het totaal van de algemene bijstand en de BB-toeslag gelijk wordt gesteld aan de bijstandsnorm voor een 21-plusser, is er derhalve nog steeds sprake van onrechtmatig handelen door de gemeente Arnhem.

1.3 Of een doen of nalaten in strijd met wat volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer wordt goedgekeurd.

Hieronder vallen ondermeer de algemene beginselen van behoorlijk bestuur waaronder het rechtszekerheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel. Beide beginselen worden door de gemeente Arnhem geschonden doordat niet de rechten van alle (voormalig) BB-toeslaggerechtigden worden geëerbiedigd en er een ongeoorloofd onderscheid wordt gemaakt tussen de (voormalig) BB-toeslaggerechtigden bij het nabetalen van de hun rechtmatig toekomende BB-toeslag.

2. *Tot hoever terug in het verleden kan een herzieningsverzoek worden ingediend?*

De wet bevat geen termijn voor de indiening van een herzieningsverzoek. Uit de rechtspraak volgt dat een verzoek niet 'onredelijk laat' mag worden ingediend. In beginsel geldt daarvoor een termijn van 1 jaar na het bekend worden met de nieuwe feiten en omstandigheden. Dat betekent dus voor de praktijk dat voor een (voormalig) BB-toeslagontvanger de termijn pas gaat lopen op het moment dat die op enigerlei wijze bekend raakt met een of meerdere van de navolgende nieuwe feiten:

2.1. Dat de gemeente Arnhem verplicht was om bij de toekenning van de BB-toeslag een onderzoek te verrichten naar de noodzakelijke kosten van het bestaan.

2.2. Dat door de gemeente Arnhem onrechtmatig vaste bedragen werden gehanteerd voor de BB-toeslag.

2.3. Dat de gemeente Arnhem vastgestelde de hoogte van de toegekende BB-toeslag willekeurig en niet onderbouwd was.

In beginsel kunnen herzieningsverzoeken dus nog vele jaren na vandaag worden ingediend. Het feit dat nu in de media aandacht wordt besteed aan de BB-toeslagaffaire, kan een verzoeker die een herzieningsverzoek indient niet worden tegengeworpen. Daarbij dient tevens in ogenschouw te worden genomen dat het DOE-vermogen van een groot aantal (voormalig) BB-toeslagontvangers beperkt is, waardoor zelfs het feit dat als het bekend worden van de nieuwe feiten niet tijdig, d.w.z. binnen 1 jaar tot een herzieningsverzoek

heeft geleid, dit aan de verzoeker niet zondermeer kan worden tegengeworpen.

Afhandeling bezwaarschriften en herzieningsverzoek

Twee bezwaarschriften van "Nic" respectievelijk "Mai" tegen het besluit van de gemeente Arnhem om de BB-toeslag niet met terugwerkende kracht vanaf de ingangsdatum na te betalen, zijn door de gemeente Arnhem *kennelijk ongegrond* verklaard, zonder zelfs de (gemachtigde van) de bezwaarmakers gehoord te hebben. De gemeente Arnhem stelt dat er sprake zou zijn van "*buitenwettelijk begunstigend beleid*" en betwist, *ongemotiveerd*, dat zij onrechtmatig zou hebben gehandeld. Mede op grond van de overwegingen in het aan de Raad ter beschikking gestelde "Juridisch Kader", zal tegen deze besluiten van de gemeente Arnhem beroep bij de Rechtbank Gelderland ingesteld, met als gevolg hoge juridische kosten.

Op formele gronden is door de gemeente Arnhem besloten om het herzieningsverzoek van "Savi" niet in te willigen. Dit herzieningsverzoek is enigszins gemankeerd ingediend als gevolg van de slechte communicatie door de gemeente, waardoor de gronden van het verzoek onvoldoende konden worden toegelicht. Desondanks had de gemeente Arnhem, rekening houdend met de menselijke maat, ambtshalve het herzieningsverzoek kunnen inwilligen. Nu is Savi genoodzaakt om een bezwaarprocedure te entameren, waardoor het nog langer duurt voordat hij uit de financiële problemen is en aan zichzelf kan gaan werken. Bovendien lopen hierdoor ook de juridische kosten voor de gemeente Arnhem verder op.

Het lijkt mij dat het voor zowel de belanghebbenden als voor de gemeente Arnhem geen goede zaak dat alle bezwaarmakers en verzoekers van een herziening in langdurige juridische procedures belanden met de daarmee gepaard gaande onzekerheid en juridische kosten. Derhalve verzoek ik om op korte termijn die maatregelen te (laten) nemen, welke de Raad passend en noodzakelijk acht.

Hoogachtend,

N.J. van Dijk
Juridische adviseur